

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de Beatitudine, de Actibus humanis, eorumque Moralitate; de Virtutibus ac Donis, de Vitiis ac Peccatis, & de Legibus, nec-non Dissertationem Theologicam de Probabilitate

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. III. Tertia dos corporis gloriosi

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77355](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77355)

(cui per resurrectionem corpus nostrum con-
formabitur) per dotem subtilitatis habuit, quod
post resurrectionem sepulchrum penetraret, &
clausis januis ad discipulos intraret. Unde Am-
brosius lib. 1. in Lucam cap. ultimò: *Christus ste-
tit in medio discipulorum januis clausis; non per
incorpoream naturam, sed per resurrectionis cor-
poris qualitatem, impervia usu claustra pene-
trans. Nos autem in corpore simili corpori Christi
resurgemus: seminatur enim corpus nostrum ani-
male, resurget spiritale.* Et Laurentius Justinia-
nus lib. de discip. & perfect. Monachorum cap.
23. *Caro (inquit) cum in hac vita degit, & pere-
grinatur à Domino, animalis natura est; post
verò resurrectionis gloriam, tota spiritalis effi-
cietur, ita ut omne solidum ei sit pervium: non
claustris teneri poterit inclusa, non vinculis reli-
gata, non restricta custodibus, sed liberam in-
grediendi & egrediendi ubique recipiet facul-
tatem.*

31. Nihilominus dicendum est, dotem subtilitatis
physicè, seu efficienter & activè, hunc effectum
non præstaturam, sed moraliter tantum, quate-
nus ad ejus præsentiam, & in signum talis dotis
præstabitur penetratio illa à Deo, ad volunta-
tem Beati. Ita S. Thomas in Supplemento qu. 83.
art. 2. ubi sic discurret: *Restat ergo quòd necessi-
tas distinctionis duorum corporum in situ, causatur
à natura quantitatis dimensionis, cui per se
convenit situs.... Subtilitas autem à corpore glo-
rioso dimensionem non aufert; unde nullò modo
aufert illi prædictam necessitatem distinctionis si-
tus ab alio corpore; & idèò corpus gloriosum non
habebit ratione suæ subtilitatis quòd possit esse si-
mul cum alio corpore, sed poterit simul cum alio
corpore esse ex operatione divina virtutis. Sicut
etiam corpus Petri non habuit ex aliqua proprietate
indita, quòd ad umbram ejus sanarentur infirmi,
sed hoc fiebat virtute divina ad edificatio-
nem fidei: ita faciet virtus divina ut corpus glo-
riosum possit simul cum alio corpore esse ad perfe-
ctionem glorie.*

Notat tamen idem S. Doctor in 4. dist. 44.
qu. 2. art. 2. quæstiunc. 4. quòd quamvis modò
dictò corpus gloriosum possit penetrare non
gloriosum, duo tamen corpora gloriosa nun-
quam se penetrabunt: quia licet hoc de poten-
tia absoluta non repugnet, non est tamen conve-
niens (inquit) quòd corpus gloriosum sit simul
cum alio corpore glorioso: tum quia in eis serva-
bitur debitus ordo, qui distinctionem requirit: tum
etiam quia unum corpus gloriosum non se opponit
alteri; & sic nunquam duo corpora gloriosa erunt
simul.

32. Ad fundamentum autem oppositæ sententiæ
dicendum est, quòd hoc nomen subtilitas non
solum vim penetrandi designat, sed etiam im-
munitatem ab omni crassitie, & terrenæ labis
concretionem, quæ ut ostendimus, est præci-
piuus hujus dotis effectus. Unde Albertus Ma-
gnus in 4. dist. 44. qu. 5. *Corpora Sanctorum vo-
cantur subtilia, quoniam fomes, crassities, &
alia ignobiles proprietates erunt eis ablata.*

Ad illud quod lubditur, respondet D. Thomas
locò primò laudatò in resp. ad 1. *Quod corpus
Christi non habuit ex subtilitatis dote quòd pos-
set esse simul cum alio corpore in eodem loco: sed
hoc factum est virtute Divinitatis post resurre-
ctionem, sicut in natiuitate, quando, ut inquit
D. Gregorius, ex clauso exiit utero Virginis. Et
super caput 15. epist. 1. ad Corinth. lect. 6. Non*

negandum est (inquit) quin corpus gloriosum
possit esse simul cum alio corpore in eodem loco:
quia corpus Christi post resurrectionem intravit
ad discipulos januis clausis, cui corpus nostrum
in resurrectione conformandum speramus. Sed si-
cut corpus Christi hoc habuit, non ex proprietate
corporis, sed ex virtute Divinitatis unita: ita
corpus cuiuslibet Sancti hoc habebit, non ex dote,
sed ex virtute Divinitatis existentis in eo: per
quem modum corpus Petri habuit quòd ad um-
bram ejus sanarentur infirmi, non per aliquam
proprietaem ipsius. Nec obstant verba Ambrosij
suprà adducta; his enim solum significare voluit,
quòd sicut corpus Christi, ratione dotis subtili-
tatis, jus aliquod morale habuit, ut per vir-
tutem divinam, illi connaturaliter debitam, se-
pulchrum penetraret, & ad discipulos januis
clausis intraret; ita & corpora gloriosa post
resurrectionem, ratione dotis subtilitatis quæ
erunt prædita, jus quoddam, & exigentiam
moralem habebunt, ut Deus miraculosè cum
illis concurrat ad penetrationem aliorum cor-
porum quotiescumque voluerint. In eodem sen-
su intelligendus est Laurentius Justinianus, &
alij SS. Patres, cum asserunt, quòd corpora glo-
sa Sanctorum, ratione dotis subtilitatis, omnia
alia corpora penetrabunt.

S. III.

Tertia dos corporis gloriosi.

33. TERTIA dos est agilitas, id est vis celerrimè
se quocumque movendi, seu maxima
facilitas, quæ corpus animæ ad nutum obedit,
maximè quantum ad motum localem, ut bre-
vissimò spatio, ad instar avium, seu ventorum,
de loco in locum se transferat. Unde Isaia 40.
dicitur de Sanctis: *Assument pennas ut aquila,
current & non laborabunt, ambulabunt & non
deficient.* Et Sapient. 3. *Fulgebunt Iusti, & tan-
quam scintilla in arundinetis discurrunt: quæ uti-
que magnà velocitate & celeritate moventur.*

34. Circa hanc dotem primò notandum est cum
S. Thoma in Supplem. qu. 54. art. 1. quòd per
dotes corpus gloriosum erit omnino subiectum
anima glorificate.... anima autem conjungitur cor-
pori non solum ut forma, sed etiam ut motor: &
utroque modo oportet quòd corpus gloriosum ani-
ma glorificate sit summè subiectum. Unde sicut per
dotem subtilitatis subijcitur ei totaliter, inquan-
tum est forma corporis dans esse specificum; ita per
dotem agilitatis subijcitur ei, in quantum est mo-
tor, ut scilicet sit expeditum & habile ad obediendum
spiritui in omnibus motibus & actionibus
anima.

35. Advertendum est etiam, quòd dos agilitatis
non tollet gravitatem & pondus naturale cor-
poris mixti & terreni: hæc enim est proprietas
illius, quæ non carebit Beatus, sicut nec quan-
titate & lineamentis debitis, & mixtione; sed
per agilitatem solum impeditur usus & actus
illius, non quidem omnis, sed tantum qui one-
rosus sit Beato, & contra ejus voluntatem: unde
poterit Beatus, ratione hujus dotis, uti gravi-
tate corporis cum voluerit descendere, tempe-
rando illam, aut etiam augendo, ut magis vel
minus velociter descendat; vel totaliter impe-
dire usum illius, si voluerit ascendere, sicut as-
cendit Christus.

Denique observandum est, quòd licet per do-
tem agilitatis possit Beatus celerrimè moveri,

& de uno loco in alium quantumcumque distantem, brevissimo tempore, & in mora quasi imperceptibili transire, non tamen in instanti, ut docet S. Thomas locò citatò art. 3. quia huic obstat ipsa natura & quidditas motùs localis, qui cum sit quid successivum, & constans partibus prioribus & posterioribus, non potest fieri in instanti; ut de motu angelico, tam continuo quam discreto, in tractatu de Angelis ostensum est.

§. IV.

Quarta dos corporis gloriosi.

37. **Q**UARTA dos corporis gloriosi est claritas, seu luciditas: circa quam dubitari potest primò, an illa insit corporibus beatis, non tantum secundum superficiem, sed etiam secundum profunditatem; ita ut prædicta corpora non solum sint lucida sicut specula, sed etiam pervia & transparentia sicut crystallus, ita ut interior organizatio videri perfectè possit?

Partem negativam tenet Tannerus hic dubio 6. secutus Scotum & Durandum; probat, quia (inquit) singulæ partes corporis glorificati retinebunt suum colorem; ille enim requiritur ad pulchritudinem, cum pulchritudo (ut ait Augustinus 19. de civit. cap. 19.) sit partium convenientia cum quadam coloris suavitate: Sed omnis color causat opacitatem, & impedit transparentiam & diaphaneitatem. Ergo corpora glorificata non erunt transparentia, sed opaca. Ad dit, quòd decentior & optabilior est aspectus corporis humani secundum externam tantum superficiem; eò quòd varietas tot partium internarum & minutarum potiùs confusionem patriat in visu, quam delectationem: ex quo infert, quòd Beati externam tantum corporis glorificati superficiem videbunt, non verò partes ejus internas.

38. **O**pposita tamen, seu affirmativa sententia, communior est apud Theologos, eamque expressè docet S. Thomas in supplem. qu. 85. art. 1. ad 2. ex D. Gregorio 18. moral. cap. 31. ubi exponens illa verba Job. 28. *Non aequabitur ei aurum vel vitrum*, ait corpora Sanctorum comparari auro propter claritatem, & vitro propter transparentiam. Et cap. 36. asserit, quod post resurrectionem patebit corporalibus oculis ipsa etiam corporis humani harmonia. Verba ejus sunt: *Auri metallum novimus potiori metallis omnibus claritate fulgere. Vitri quoque natura est, ut extrinsecus visu pura, intrinsecus perspicuitate perluceat. In alio metallo quidquid intrinsecus continetur, absconditur: in vitro verò quilibet liquor, qualis continetur interius, talis exterius demonstratur: atque ut ita dixerim, omnis liquor in vitreo vasculo clausus, patet. Quid ergo aliud in auro vel vitro accipimus, nisi illam supernam patriam, illam Beatorum civium societatem, quorum corda sibi invicem, & claritate fulgent, & puritate translucent? quam Joannes in Apocalypsi conspexerat, cum dicebat. Eterat structura muri ejus ex lapide faspide; ipsa verò civitas aurum mundum, similis vitro mundo. Quia enim Sancti omnes, summâ in ea beatitudinis gloria, claritate fulgebunt, extracta auro dicitur. Et quoniam ipsa eorum claritas, vicissim sibi in alternis cordibus patet, & cum uniuscujusque vultus attenditur, simul & conscientia penetratur; hoc ipsum aurum vitro mundo simile esse*

A memoratur. Ibi quippe uniuscujusque mentem ab alterius oculis membrorum corpulentia non abscondet, sed patebit animus, patebit corporalibus oculis ipsa etiam corporis harmonia, sicque unusquisque tam erit conspicibilis alteri, sicut nunc esse non potest conspicibilis sibi. Idem docent Augustinus 22. de civit. cap. ultimò, & felmus in elucidario.

Favet etiam Scriptura sacra: nam Matth. 13. dicitur: *Fulgebunt justi sicut sol*, & Daniel 12. *tanquam stella*: At sol & stellæ firmamenti lucent ab intrinsecò, & non solum quantum ad externam superficiem: Ergo etiam corpora Sanctorum post resurrectionem erunt lucida ab intrinsecò, sicut crystallus, topazius, adamas, & alia corpora diaphana, & non solum quantum ad superficiem, sicut specula.

39. **U**nde ad fundamentum Tanneri responderi potest, concessâ Majori, negando Minorem: color enim corporis non impedit ejus transparentiam & diaphaneitatem, ut docet D. Thomas locò citatò, & experienciâ constat: videmus enim topazium simul retinere colorem flavum, & diaphaneitatem sufficientem, ut in oppositam partem totus videatur: quòd si in medio essent alij colores virides, cerulei, &c. cum eadem diaphaneitate haud dubiè videri possent. C Falsum etiam est quod addit idem Author: quis enim confusionem timeat, & ingentem non speret potiùs voluptatem, si non solum externam corporis gloriosi superficiem videat, sed etiam interiorem ejus compositionem & structuram? cum in illa tot & tam stupenda appareant artis divinæ miracula, quæ non solum oculos delectare valent, sed etiam animum rapere in admirationem, & laudem divinæ sapientiæ & omnipotentia. Quis, inquam, mirâ delectatione non afficietur, cum tam mirabilem humani corporis fabricam unico veluti ictu oculi intuebitur? cum purpurantes venæ, veluti humanæ arboris ordinatissimi ac delicatissimi rami; cum ossa, veluti ejusdem ædificij solidiores bases; cum sensuum admirabiles officinæ; & cor in medio positum, veluti generalis quædam scaturigo, unde sanguineus liquor, per totius corporis canales diffusus, continuò manat; cum articulorum compages, & nervorum tenacissimi nodi, quibus tot & tam variæ partes tam mirabiliter inter se connectuntur; cum denique tot alia stupenda & admiranda, in parvo corpore veluti totius orbis epilogo contenta, clarè & distinctè ab eo conspiciuntur.

Secundò queri potest, an luciditas seu lux corporis gloriosi, sit ejusdem speciei cum nostra luce?

40. **R**espondeo affirmativè cum S. Thoma locò supra citatò art. 2. ad 1. quia utraque lux eodem modò habet immutare visum; licet illa sit excellentior nostrâ in intensione, suavitate, aliisque accidentibus: unde etiam oculi non glorificati lucem corporis gloriosi videre possunt, ut ibidem docet S. Thomas; & patet in Apostolis, qui viderunt lucem Christi in Transfiguratione, & in D. Paulo qui etiam lucem corporis Christi gloriosi vidit, dum proficisceretur Damascum, ut ipse testatur Actorum 26. Adde quod, si dicitur lucem corporis gloriosi esse diversæ speciei à nostra, idem asserendum erit de albedine, & aliis coloribus, qui erunt in corporibus Beatorum: quod tamen nullus dicere audeat; cum illi eodem modò immutent visum sicut nostri.